

ปัญหาเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ของนิสิตฝึกสอน,
คณะครุศาสตร์

นางสาวศิริพร วีระโชติ

005015

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

PROBLEMS CONCERNING UTILIZATION OF AUDIO-VISUAL MATERIALS OF THE
FACULTY OF EDUCATION STUDENT TEACHERS.

Miss Siriphorn Veerachoti

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Handwritten signature]

(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดี

กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature] ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร)

[Handwritten signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประศักดิ์ หอมสนิท)

[Handwritten signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณบดีของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง - ปัญหาเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ของนิสิตฝึกสอนคณะครุศาสตร์
โดย - นางสาวศิริพร วีระโชติ
แผนกวิชา - โสตทัศนศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ของนิสิตฝึกสอนคณะครุศาสตร์
 ชื่อ นางสาวศิริพร วีระโชติ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา
 ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้โสตทัศนูปกรณ์การสอนของนิสิตฝึกสอนคณะครุศาสตร์

วิธีดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นแล้วส่งไปยังนิสิตฝึกสอน ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 340 คน นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาคร่าวละและมาตราส่วน ประเมินค่า แล้วเสนอเป็นตาราง

ผลการวิจัย

สรุปได้ดังนี้

1. นิสิตฝึกสอนเห็นว่าอุปกรณ์มีความสำคัญต่อขบวนการเรียนการสอนมาก
2. นิสิตฝึกสอนมีวิธีจัดหาโสตทัศนูปกรณ์ โดยการผลิตขึ้นเอง หรือใช้ของโรงเรียนที่ตนฝึกสอนอยู่
3. ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตของนิสิตฝึกสอน คือ ไม่มีเวลา ขาดความรู้และทักษะในการผลิต
4. อุปกรณ์ที่นิสิตฝึกสอนใช้ประกอบการสอนมากที่สุด คือ รูปภาพ ของจริง บัตรคำ แผนภูมิ

5. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนคือ ไม่มีความรู้ และทักษะในการใช้ ไม่รู้วิธีการในการสอดแทรกอุปกรณ์เข้าไปใช้ในบทเรียน

ขอเสนอแนะ

นิสิตฝึกสอนควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ ควรเพิ่มการฝึกหัดให้มีทักษะและความชำนาญในด้านการผลิตและการใช้ให้มากขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหาร แผนกวิชาโสตทัศนศึกษาควรให้ความร่วมมือ สนับสนุนการใช้โสตทัศนูปกรณ์ของนิสิตฝึกสอนให้มากขึ้น โดยการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นให้ทันสมัย และจัดสถานที่สำหรับให้นิสิตฝึกสอนใช้เป็นที่ผลิตอุปกรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : Problems Concerning Utilization of Audio-Visual
Materials of the Faculty of Education Student
Teachers.

Name : Miss Siriphorn Veerachoti
Department of Audio-Visual Communication

Academic Year: 1976

ABSTRACT

Purpose To study the problems of student teachers in producing
and utilizing Audio-Visual Materials.

Procedure Questionnaires were distributed to 340 student teachers.
The collected data was analyzed in terms of percentage
and rating scales, from which the following results were
found.

1. The student teachers considered Audio-Visual materials very useful to teaching and learning processes and most of them used materials in explaining the subjects.
2. The student teachers obtained Audio-Visual materials by producing them themselves and also borrowed some from the school.
3. During the training period, pictures, objects, wordcards, charts were the most important aids of the student teachers.
4. Problems in producing Audio-Visual Materials are lack of time, knowledge and skill in producing materials.

5. The main problem concerning utilizing Audio-Visual aids are lack of experience and skill in presentation , in other words not knowing how to use them effectively.

Suggestion The student teachers should widen their knowledge about Audio-Visual Materials by reading, as well as having more **training** in producing and utilizing materials. The administrators should support them by providing them with the instructional materials and suitable places for producing their own.

คุรุวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับโศกทัศน์ปรภรณ์ของนิสิตฝึกสอน คณะครุศาสตร์" สำเร็จ
สมบูรณ์ดังได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ตรวจ แก้ไข และให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุภาพ วาดเขียน ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ นิสิตฝึกสอนคณะครุศาสตร์
ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ
กรุณาของท่าน

จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ศิริพร วีระโชติ

ศูนย์บริการสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย		ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ง
กิตติกรรมประกาศ		ฉ
รายการตารางประกอบ		ณ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการค้นคว้าและวิจัย	6
	คำจำกัดความ	7
	วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและคล้ายคลึงกัน	8
2	การศึกษาขั้นมูลฐาน	21
	โสตทัศนศึกษา	21
	โสตทัศนอุปกรณ์	22
	ประเภทของโสตทัศนอุปกรณ์	23
	คุณค่าของโสตทัศนอุปกรณ์	29
	การวางแผนการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยการสอน	30
	การจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์	30
	การเลือกโสตทัศนอุปกรณ์	31

การใช้โสตทัศนูปกรณ์.....	32
ข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์โดยทั่วไป ..	34
การติดตามผลการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ..	36
การเก็บรักษาโสตทัศนูปกรณ์ ..	38
การฝึกสอน ..	38
โสตทัศนูปกรณ์กับการฝึกสอน ..	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย ..	45
4 ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย.	86
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ ..	91
บรรณานุกรม ..	96
ภาคผนวก ..	101
ประวัติการศึกษา ..	117

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ปัญหาในการสอนที่นิสิตฝึกสอนประสบเสมอ	49
2	แนวการสอนที่นิสิตยึดถือเป็นแบบอย่างในการฝึกสอน.	50
3	วิธีการที่นิสิตฝึกสอนนิยมใช้มากที่สุดในขณะที่ฝึกสอน... .. .	51
4	ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการสอนด้วยวิธีบรรยาย โดยใช้อุปกรณ์ประกอบ	52
5	ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อประโยชน์ของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน	53
6	ความรู้สึกของนิสิตในช่วงเวลาที่ทำการสอนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ	54
7	ความคิดเห็นของนิสิตในช่วงเวลาที่ทำการสอนโดยไม่ได้ใช้อุปกรณ์ประกอบ	55
8	โอกาสที่นิสิตใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	56
9	สาเหตุที่นิสิตฝึกสอนไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน..	57
10	ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอนที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอน..	58
11	สาเหตุที่นิสิตฝึกสอนไม่ผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง	59
12	แหล่งที่มาของอุปกรณ์ซึ่งนิสิตนำมาใช้ระหว่างการฝึกสอน.	60
13	ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอนที่มีต่อระดับความรู้ทางโสตทัศนศึกษาของตนเอง	61
14	แหล่งที่นิสิตฝึกสอนได้รับความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษาเพิ่มเติมในระหว่างที่ทำการฝึกสอน	62

15	ระดับการใช้อุปกรณ์ประกอบการฝึกสอนโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย	63
16	รายการวัสดุอุปกรณ์ที่นิสิตสามารถผลิตได้เอง	65
17	เหตุผลที่นิสิตฝึกสอนสามารถผลิตอุปกรณ์การสอนบางชนิดได้เอง	66
18	ผู้ให้ความร่วมมือกับนิสิตในการผลิตอุปกรณ์การสอน	67
19	ความเห็นของนิสิตฝึกสอนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของอุปกรณ์การสอนที่นิสิต ทำการผลิตขึ้นเอง	68
20	เกณฑ์ในการพิจารณาผลิตอุปกรณ์การสอน	69
21	การประเมินผลอุปกรณ์การสอนของนิสิตฝึกสอน... .. .	70
22	ผู้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ทางสัตตศึกษาของนิสิตฝึกสอนจาก ความเห็นของตัวนิสิตเอง	71
23	ปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนของนิสิตฝึกสอน	72
24	การไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอนอย่างแท้จริงมีผลต่อการใช้อุปกรณ์หรือไม่ ...	73
25	ลำดับชั้นการสอนมีความสำคัญต่อการใช้อุปกรณ์หรือไม่	74
26	สาเหตุที่นิสิตฝึกสอนเกิดสับสนในการใช้อุปกรณ์บางครั้ง... .. .	75
27	การจัดกิจกรรมของนิสิตฝึกสอนในชั่วโมงที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ...	76
28	ความสนใจของนักเรียนที่มีต่ออุปกรณ์การสอน	77
29	ก่อนออกฝึกสอนนิสิตได้เคยมีโอกาสฝึกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางสัตตศึกษา หรือไม่	78
30	นิสิตได้เคยมีโอกาสฝึกใช้เครื่องมือประเภทเครื่องฉายหรือไม่ เพียงไร	79
31	ในระหว่างที่นิสิตทำการฝึกสอนเคยกลับไปฝึกใช้เครื่องมือ เครื่องฉาย ติดต่อขอยืมไปใช้ที่โรงเรียนฝึกสอนบ้างหรือไม่	80

ตารางที่

๕๓
หน้า

32	อุปกรณ์และเครื่องมือที่โรงเรียนฝึกสอนมีไว้ใช้	81
33	นิสิตฝึกสอนเคยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนฝึกสอนมีหรือไม่	82
34	ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอนที่มีต่อความร่วมมือในการให้ยืมอุปกรณ์การสอน ของโรงเรียนฝึกสอน	83
35	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จ และล้มเหลวในการออก ฝึกสอน	84
36	อุปกรณ์การสอนมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการ ฝึกสอนหรือไม่	85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย